

SHTOJCË

Punimet e prezantuara në
Konferencën Mbarëkombëtare Shkencore me temë:

**“Pavarësia e Shqipërisë dhe
shqiptarët 112 vjet pas”**

Organizuar nga:
Fondacioni për Zhvillim dhe Qytetërim AXIS
Qendra për Mirëkuptim dhe Bashkëpunim Institucional
Universiteti “Nënë Tereza”

Shkup, Maqedonia e Veriut

Të nderuar lexues,

Në kuadër të numrit 24 të revistës CENTRUM janë përfshirë edhe punimet shkencore dhe kumtesat e paraqitura në kuadër të Konferencës mbarëkombëtare shkencore: “Pavarësia e Shqipërisë dhe shqiptarët 112 vjet pas”, e cila u mbajt me rastin e Ditës së Flamurit, më 28 nëntor 2024, në ambientet e Universitetit “Nënë Tereza” në Shkup, në bashkë organizim mes Fondacionit për Zhvillim dhe Qytetërim AXIS, Qendrës për Mirëkuptim dhe Bashkëpunim Institucional dhe Universitetit “Nënë Tereza”.

Fjalë përshëndetëse në këtë Konferencë patën Kryetari i Fondacionit AXIS, z. Rufat Sherifi, dhe Rektori i Universitetit “Nënë Tereza”, Prof. Dr. Izet Zeqiri, të cilët theksuan rëndësinë e kësaj date historike për shqiptarët, duke e cilësuar 28 nëntorin e vitit 1912 si një ngjarje të rëndësishme drejt aspiratave të kombit shqiptar për liri dhe identitet kombëtar. Brenda dy sesioneve të Konferencës kumtesat e tyre i paraqitën një numër i konsiderueshëm i studijuesve e profesorëve të njohur nga Maqedonia e Veriut, Kosova dhe Shqipëria, punime shkencore këto të cilat do t'i gjeni në faqet në vijim të këtij numri të revistës ndërkombëtare shkencore CENTRUM.

Bashkëpunimi në fjalë mes Fondacionit AXIS, Qendrës për Mirëkuptim dhe Bashkëpunim Institucional dhe Universitetit “Nënë Tereza”, në një ditë dhe ngjarje të madhe si kjo, dëshmon rëndësinë e bashkëveprimit mes subjekteve dhe institucioneve të ndryshme në promovimin e gjërave me vlerë, shkëmbimit të ideve dhe përvojave të ndërsjella, ruajtjes e forcimit të identitetit tonë, si dhe zhvillimit tonë të gjithmbarshëm, ndërsa botimi i punimeve shkencore në këtë revistë është një rast i mirë që informacionet e ofruara dhe argumentet e shtruar nga panelistët e kësaj konference të arrijnë deri te lexuesit dhe institucionet.

Dr. Kujtim Kasami
Kryetar i QMBI

Përmbajtja/Содержина/Content

Ardian Muhaj

**PAVARËSIA E SHTETIT SHQIPTAR DHE ROLI I SHQIPTARËVE NË KONTEKSTIN RAJONAL PAS SHKËPUTJES NGA PERANDORIA OSMANE
НЕЗАВИСНОСТА НА АЛБАНСКАТА ДРЖАВА И УЛОГАТА НА АЛБАНЦИТЕ ВО РЕГИОНАЛЕН КОНТЕКСТ ПО ОДВОЈУВАЊЕТО ОД ОТОМАНСКАТА ИМПЕРИЈА**

THE INDEPENDENCE OF THE ALBANIAN STATE AND THE ROLE OF THE ALBANIANS IN THE REGIONAL CONTEXT AFTER THE SEPARATION FROM THE OTTOMAN EMPIRE 7

Behar Kaceli

ORGANIZIMI I JETËS FETARE TE SHQIPTARËT PAS SHKËPUTJES NGA KALIFATI OSMAN

ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА ВЕРСКИОТ ЖИВОТ КАЈ АЛБАНЦИТЕ ПО ОДВОЈУВАЊЕТО ОД ОТОМАНСКИОТ КАЛИФАТ

THE ORGANIZATION OF RELIGIOUS LIFE AMONG ALBANIANS AFTER THE SEPARATION FROM THE OTTOMAN CALIPHATE 20

Fati Iseni, PhD

REVOLUCIONI XHONTURK (TURQVE TË RINJ) TE PERANDORIA OSMANE NË VITIN 1908 DHE SHQIPTARËT

МЛАДОТУРСКАТА РЕВОЛУЦИЈА ВО ОТОМАНСКАТА ИМПЕРИЈА ВО 1908 ГОДИНА И АЛБАНЦИТЕ

THE YOUNG TURK REVOLUTION IN THE OTTOMAN EMPIRE IN 1908 AND THE ALBANIANS 43

Fehari Ramadani

Hiriet Ziberi

**POLITIKA BALLKANIKE E AUSTRO-HUNGARISË DHE PAVARËSIA SHQIPTARE
АВСТРОУНГАРСКАТА БАЛКАНСКА ПОЛИТИКА И АЛБАНСКАТА НЕЗАВИСНОСТ**

AUSTRO-HUNGARIAN BALKAN POLICY AND ALBANIAN INDEPENDENCE 62

Izet Zeqiri, PhD

**PAVARËSIA E SHQIPËRISË DHE EKONOMIA E SHQIPTARËVE 112 VJET PAS -
ANALIZË KRAHASUESE SHQIPËRI, KOSOVË, MAQEDONIA E VERIUT**

НЕЗАВИСНОСТА НА АЛБАНИЈА И ЕКОНОМИЈАТА НА АЛБАНЦИТЕ 112 ГОДИНИ ПОДОЦНА – КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА: АЛБАНИЈА, КОСОВО, СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА	
THE INDEPENDENCE OF ALBANIA AND THE ECONOMY OF ALBANIANS 112 YEARS LATER – A COMPARATIVE ANALYSIS: ALBANIA, KOSOVO, NORTH MACEDONIA	86

Kujtim Kasami, PhD

SHPALLJA E PAVARËSISË SË SHQIPËRISË - АКТ МЕ РËНДËСИ HISTORIKE ПРОГЛАСУВАЊЕ НА НЕЗАВИСНОСТ НА АЛБАНИЈА - ЧИН ОД ИСТОРИСКО ЗНАЧЕЊЕ	
THE DECLARATION OF INDEPENDENCE OF ALBANIA - AN ACT OF HISTORICAL IMPORTANCE	102

Dr. Muhamed Jashari

PAVARËSIA E SHQIPËRISË - NJË LINDJE NGA KAOSI	
НЕЗАВИСНОСТ НА АЛБАНИЈА - РАЃАЊЕ ОД ХАОСОТ	
THE INDEPENDENCE OF THE ALBANIA – A BIRTH FROM CHAOS	114

Sevdail Demiri, PhD

SHQIPTARËT E SHKUPIT DHE KUMANOVËS NË BETEJAT PËR BASHKIM DHE FLAMUR KOMBËTAR	
АЛБАНЦИТЕ ОД СКОПЈЕ И КУМАНОВО ВО БИТКИТЕ ЗА ОБЕДИНУВАЊЕ И НАЦИОНАЛНО ЗНАМЕ	
ALBANIANS OF SKOPJE AND KUMANOVO IN THE BATTLES FOR UNITY AND A NATIONAL FLAG	124

Sylë Ukshini, PhD

GJERMANIA DHE ÇËSHITJA SHQIPTARE NË KONFERENCËN E АМБАСАДОРËВЕ NË VITET 1912-1913	
ГЕРМАНИЈА И АЛБАНСКОТО ПРАШАЊЕ НА КОНФЕРЕНЦИЈАТА НА АМБАСАДОРИ ВО 1912-1913 ГОДИНА	
GERMANY AND THE ALBANIAN QUESTION AT THE AMBASSADORS' CONFERENCE IN 1912-1913	135